

Електронне наукове фахове видання "Ефективна економіка" включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Наказ Міністерства освіти і науки України від 29.12.2014 № 1528)

Дніпропетровський державний
аграрно-економічний університет

№ 5, 2015 [Назад](#) [Головна](#)

УДК 338

А. В. Бренер,
студентка кафедри міжнародні економічні відносини,
Запорізького національного технічного університету, м. Запоріжжя, Україна
Ю. О. Набатова,
к. е. н., доцент кафедри фінанси і кредит,
Запорізького національного технічного університету, м. Запоріжжя, Україна

АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УКРАЇНИ З 2010 – 2015 РР

A. V. Brenner,
Student of Department of International Economic Relations,
Zaporizhian National Technical University, Zaporizhzhya, Ukraine
Iu. A. Nabatova,
Ph.D., Associate Professor of Department of Financial and Credit,
Zaporizhian National Technical University, Zaporizhzhya, Ukraine

THE ANALYSIS OF CURRENT PENSION PROVISION OF UKRAINE FROM 2010 TO 2015

У статті висвітлюється роль, рівень розвитку, сучасний стан та шляхи покращення ефективності пенсійної системи України, розглянуті нововведення, що впроваджуються урядом, для поліпшення стану Пенсійного фонду України, порівнюється пенсійна система України з більш ефективними іноземними. Встановлено, що основною причиною недосконалості пенсійної системи та нестачі коштів для забезпечення пенсій є те, що трирівнева пенсійна система існує тільки на папері, другий і третій рівні здійснюються на добровільних засадах. Запропоновано дії до удосконалення пенсійної системи України.

The article highlights the role, the level of development, the present state and ways to improve the efficiency of the pension system of Ukraine, considers innovations implemented by the government for the improvement of the Pension Fund of Ukraine, compares Ukraine pension system with a more efficient foreign one. It was established that the main cause imperfections in the pension system and lack of funds for pensions is that the three-level pension system exists only on paper, second and third levels are carried out on a voluntary basis. Approach to the improvement of the pension system of Ukraine is offered.

Ключові слова: пенсійна система, Пенсійний фонд, страхові внески, солідарна система, накопичувальна система, недержавне пенсійне забезпечення, трирівнева пенсійна система, державний борг, нормативно-правові акти, заробітна плата, модель пенсійного забезпечення, мінімальний дохід, мінімальна пенсія, кошти, єдиний соціальний внесок, пенсійна реформа.

Keywords: pension system, pension fund, insurance premiums, solidarity system, the funded system, private pension provision, three-level pension system, public debt, regulations, wages, the model of pensions, minimum income, minimum pension funds, single social tax, pension reform.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Пенсійне забезпечення є однією з основних гарантій матеріального забезпечення непрацездатних громадян. Для непрацездатних пенсіонерів пенсія фактично стає основним джерелом їх існування. Відповідно до ст. 46 Конституції України, пенсія має забезпечувати рівень життя не нижчий від прожиткового мінімуму, встановленого законом. На жаль, сьогоденні реалії такі, що ця вимога Конституції України не дотримується державою.

Відповідно до Закону України "Про пенсійне забезпечення" державні пенсії поділяються на:

- трудові - за віком; по інвалідності; на випадок втрати годувальника; за вислугу років;
- соціальні. [1]

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблемам і перспективам розвитку пенсійного страхування в Україні присвячені роботи багатьох зарубіжних та вітчизняних учених. Значний вклад до розробки проблем реформування пенсійного забезпечення зробили такі зарубіжні вчені, як: Юрзіца, Г. Мак Тагарт, П. Голиша, Н. Барра. Багато праць вітчизняних учених-економістів присвячено дослідженню пенсійного забезпечення та пенсійного страхування України, наприклад роботи Кір'яна Т.М., Шаповала М.С., Лібанової Е.М., Пирожкова С.І., Бойко М.Д., Грушко В.І., Ріппа М.Б., Руженського М.М., Сахаського В., Шаварина М.П., Юрія С.І., Якимова А.І., Гнибіденко І. Ф., Зарудного О.Б., Зайчук Б.О., Яценко В.В., Кендохова, Никитенко В.С., Семендяєва В.І., Антоненко Н.В..

Проте, слід зазначити, що в науковій літературі ще недостатньо розробленими залишаються перспективи та шляхи покращення пенсійного страхування в Україні.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Визначення основних аспектів пенсійної системи України; становище пенсійної системи України на сьогоденний день; шляхи покращення ефективності пенсійної системи; нововведення, що впроваджуються урядом, для поліпшення стану Пенсійного фонду України; порівняння пенсійної системи України та більш ефективних іноземних пенсійних систем.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сучасна пенсійна система України є результатом еволюційної трансформації інституту пенсійного забезпечення, який сформувався після здобуття незалежності на початку 90 років ХХ століття. Вона базується на солідарній системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування, яка в свою чергу побудована на механізмі пенсійного страхування, що передбачає персоналізований розподіл через суспільні страхові фонди надходжень від працездатної частини населення на користь пенсіонерів. Джерелом коштів для фінансування пенсій є Пенсійний фонд, який формується на основі страхових внесків підприємств та громадян.

Законом України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування" та Положенням про Пенсійний фонд, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 24.10.2007 № 1261, передбачено, що Пенсійний фонд у своїй діяльності керується Конституцією України та законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України та цим Положенням.